

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Педагогічний факультет романо-германської та української філології
Кафедра педагогіки, методики викладання іноземних мов та
інформаційно-комунікаційних технологій

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
«ОСВІТНІ СТУДІЇ (ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ)»

Галузь знань	<i>01 Освіта / Педагогіка</i>	
Спеціальність	<i>014 Середня освіта</i>	
Спеціалізація	<i>014.01 Українська мова і література</i>	
Освітньо-професійна програма	<i>Українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література;</i>	
Спеціалізації	<i>014.021 Англійська мова і література</i> <i>014.022 Німецька мова і література</i> <i>014.023 Французька мова і література</i> <i>014.024 Іспанська мова і література</i>	
Освітньо-професійні програми	<i>Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (англійська /німецька / іспанська / французька мова і друга західноєвропейська мова)</i>	
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>	
	<i>Форма здобуття освіти</i>	<i>денна</i>
	<i>Курс</i>	<i>II</i>
	<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	<i>3</i>
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>

Програма навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта / Розробник В. В. Кудіна. Київ. Київський національний лінгвістичний університет, 2022. 29 с.

Розробник: *Кудіна В. В.* – доцент кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти: *Волярська О. С.* – професор кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, доктор педагогічних наук.

Посадська Т. Л. – директор спеціалізованої школи I – III ступенів № 125 м. Києва з поглибленим вивченням англійської мови.

Маєвська Ю., магістрантка.

Погоджено:

Гаранти освітніх програм:

Черниш В. В. – завідувачка кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, доктор педагогічних наук, професор.

Свиридюк В. П. – докторант кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, кандидат педагогічних наук, доцент.

Бігич О. Б. – професор кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, доктор педагогічних наук, професор.

Майєр Н. В. – професор кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, доктор педагогічних наук, професор.

Мінчак Г. Б. – доцент кафедри української філології, кандидат педагогічних наук, доцент.

Схвалено:

на засіданні кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

3 листопада 2022 року, протокол № 5.

Завідувачка кафедри _____

Валентина ЧЕРНИШ
(прізвище та ініціали)

Схвалено:

На засіданні вченої ради педагогічного факультету романо-германської та української філології

16 листопада 2022 р., протокол № 2.

Голова вченої ради факультету _____

Людмила МАКСИМЕНКО
(прізвище та ініціали)

Затверджено на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету

27 грудня 2022 р., протокол № 9.

Голова вченої ради Університету _____

Роман ВАСЬКО
(ПІБ)

1. Пояснювальна записка

У системі професійної підготовки майбутніх учителів важлива роль належить педагогічній практиці. Вона виконує провідну роль у формуванні всебічно освічених фахівців, є органічним складником освітнього процесу, забезпечуючи поєднання теоретичної підготовки майбутніх учителів-словесників із їхньою практичною діяльністю у закладах загальної середньої освіти різних типів.

Навчальна педагогічна практика «Освітні студії (педагогічний аспект)» є обов'язковим компонентом освітніх програм спеціальності 014 Середня освіта, невід'ємним складником освітнього процесу і другим етапом наскрізної практичної педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти. Науковою основою наскрізної практичної педагогічної підготовки (усіх видів педагогічної практики – навчальна педагогічна «Вступ до фаху» – на 1 курсі, навчальна педагогічна «Освітні студії (педагогічний аспект)» – на 2 курсі, навчальна педагогічна «Освітні студії (методичний аспект)» – на 3 курсі, виробнича педагогічна – на 4 курсі) є використання системного підходу до вивчення обраної спеціальності.

Організація навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» регламентується Концепцією розвитку педагогічної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 року № 776, Професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженим Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки) від 23.12.2020 № 2736, Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному лінгвістичному університеті, Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) від 29 вересня 2022 р. та освітньо-професійними програмами підготовки фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізацій 014.01 Українська мова і література; 014.021 Англійська мова і література; 014.022 Німецька мова і література; 014.023 Французька мова і література; 014.024 Іспанська мова і література.

Відповідно до навчальних планів освітньо-професійних програм спеціальності 014 Середня освіта навчальна педагогічна практика «Освітні студії (педагогічний аспект)» проводиться на II курсі у 2 семестрі. Тривалість практики становить 2 тижні, загальний обсяг – 90 годин (3 кредити ЄКТС).

2. Мета та завдання навчальної педагогічної практики

Пріоритетними напрямками у розвитку вищої педагогічної освіти сьогодні є підготовка фахівців високого рівня професіоналізму, кваліфікованих учителів, здатних до творчої праці, професійного розвитку, освоєння і впровадження новітніх технологій навчання. У зв'язку зі зміною соціальних вимог відбувається переосмислення ролі вчителя у процесі модернізації системи освіти, підвищуються вимоги до нього. Критично-креативна парадигма освіти потребує високої професійної компетентності вчителя, його готовності до реалізації освітньої, виховної, розвивальної, дослідницької та самоосвітньої функцій на засадах педагогіки партнерства, педагогічного співробітництва зі своїми учнями, до здійснення особистісно-орієнтованої моделі навчання.

Навчальна педагогічна практика студентів II курсу «Освітні студії (педагогічний аспект)» спрямована на озброєння їх комплексом компетентностей, необхідних для здійснення, насамперед, різних видів дослідницької і виховної роботи в закладі загальної середньої освіти, та є підготовчим етапом для набуття фахових компетентностей зі здійснення навчальної діяльності. Це і є *метою* навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)». Крім того, на цьому етапі практичної педагогічної підготовки майбутнього фахівця продовжується формування пізнавальної і професійної мотивації до опанування майбутнього фаху.

Завданнями навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з організацією освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти на сучасному етапі;
- виховання у студентів любові до професії вчителя, прагнення до постійного професійного розвитку;
- забезпечення умов для професійної адаптації студентів, залучення їх до активної дослідницької і виховної діяльності в учнівських колективах;
- закріплення і поглиблення знань студентів із психолого-педагогічних дисциплін, оволодіння засобами застосування цих знань для розв'язання педагогічних завдань;
- вироблення у майбутніх педагогів уміння проводити педагогічний аналіз Стандартів початкової та базової середньої освіти, модельних програм і підручників з навчальних предметів, що відповідають освітній програмі, яку опановують студенти; аналіз уроків з різних предметів, які проводять учителі; здатності аналізувати і узагальнювати передовий досвід навчання вчителів-мовників;

- вироблення у майбутніх педагогів уміння готувати і проводити виховні заходи різних форм організації виховання для школярів усіх вікових категорій;

- формування у студентів творчого, дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності, набуття ними умінь проводити наукові дослідження з використанням ефективних методів і методик педагогічних досліджень.

Завданням навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» є формування як загальних, так і фахових компетентностей, зокрема таких **загальних компетентностей**:

- **ЗК 1.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 2.** Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України (громадянська компетентність).
- **ЗК 3.** Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).
- **ЗК 4.** Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, здійснюючи політкоректну та етичну комунікацію з представниками різних соціальних груп і національних культур; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).
- **ЗК 5.** Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, здатність працювати автономно та в команді, мотивуючи людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).
- **ЗК 6.** Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативність і підприємливість (підприємницька компетентність).
- **ЗК 7.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу і системного та творчого мислення.
- **ЗК 8.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел і проведення досліджень на належному рівні, дотримуючись принципів академічної доброчесності (дослідницька компетентність).

Фахових компетентностей:

А. Інформаційно-цифрова компетентність

- **ФК 14.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати

пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності.

- **ФК 15.** Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні освітні ресурси та використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Б. Психологічна компетентність

- **ФК 16.** Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів і використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та Я-ідентичності учнів.
- **ФК 17.** Здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

Б. Емоційно-етична компетентність

- **ФК 18.** Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей у глобальному світі.

Б. Компетентність педагогічного партнерства

- **ФК 19.** Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії (рівноправної та особистісно орієнтованої) з учнями в освітньому процесі.
- **ФК 20.** Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.
- **ФК 21.** Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами учителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

В. Інклюзивна компетентність

- **ФК 22.** Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, забезпечувати в ньому сприятливі умови для кожного учня залежно від його/її індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також надання педагогічної підтримки особам з особливими освітніми потребами.

В. Здоров'язбережувальна компетентність

- **ФК 23.** Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

- **ФК 24.** Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності та надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

В. Проєктувальна компетентність

- **ФК 25.** Здатність проєктувати осередки навчання, виховання та розвитку учнів.

Г. Оцінювальна-аналітична компетентність

- **ФК 28.** Здатність здійснювати оцінювання та аналіз результатів навчання учнів, забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

Д. Інноваційна компетентність

- **ФК 29.** Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі та використовувати інновації у професійній діяльності.

Д. Здатність до навчання впродовж життя

- **ФК 30.** Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.
- **ФК 31.** Здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, супервізії тощо).

Д. Рефлексивна компетентність

- **ФК 32.** Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.

Зміст навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» спрямований на досягнення таких ***Програмних результатів навчання:***

- **ПРН 1.** Здатність розуміти основні етапи розвитку і становлення української державності і суспільства, передумови формування та розвитку особистої свободи, відповідальність за збереження культурних надбань, моральних обов'язків особистості, провідні ідеї та концепції філософії.
- **ПРН 2.** Здатність застосовувати знання фундаментальних наук у достатньому обсязі для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін.
- **ПРН 3.** Здатність вільно спілкуватися державною мовою усно й письмово під час навчання та виконання службових обов'язків.
- **ПРН 23.** Здатність використовувати цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення; працювати з операційними системами, онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для

професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо.

- **ПРН 25.** Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.
- **ПРН 26.** Здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність.
- **ПРН 28.** Здатність застосовувати механізми реалізації суб'єктних відносин між учителем і учнем, застосовуючи навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їхнього прагнення до саморозвитку, розкриття їхніх здібностей, пізнавальних можливостей.
- **ПРН 29.** Здатність визначати та враховувати запити і очікування батьків щодо навчання своїх дітей, участі в освітньому процесі, а також до прийняття рішень, що стосуються навчання, виховання та розвитку учнів
- **ПРН 30.** Здатність ураховувати в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку: розкривати потенціал учасників освітнього процесу для креативних колективних рішень щодо подолання проблем, які впливають на колектив закладу освіти, місцеву громаду, глобальну спільноту.

Права та обов'язки студента-практиканта

Студент-практикант має право:

1. Вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, організації навчальної практики.
2. Отримувати консультації керівника практики з усіх питань проведення навчальної педагогічної практики.

Студент-практикант зобов'язаний:

1. Брати участь у настановній і підсумковій конференціях, а також нарадах з питань навчальної педагогічної практики.
2. Виконувати завдання навчальної педагогічної практики, передбачені програмою. Виявляти відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість.
3. Звітувати про виконання програми навчальної педагогічної практики, подати керівнику навчальної педагогічної практики необхідну документацію.

Староста академічної групи під час навчальної педагогічної практики веде облік відвідування студентами усіх занять, методичних семінарів тощо, вчасно інформує керівника практики про причини відсутності студентів.

Права та обов'язки керівника навчальної педагогічної практики

1. Бере участь у настановній і підсумковій конференціях.

2. Надає консультативну допомогу студентам у виборі тем з дослідницьких завдань, підготовки до практичних занять, виховних заходів і засідань наукових методичних семінарів.
3. Проводить практичні заняття, засідання наукових методичних семінарів.
4. Перевіряє документацію, яку ведуть студенти-практиканти, та оцінює роботу кожного студента.
5. Складає звіт про результати навчальної педагогічної практики та подає його керівникові практики кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій.

3. Зміст навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)»

У межах навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» передбачено виконання студентами таких видів роботи: відвідування та педагогічний аналіз уроків вчителів із різних предметів; проведення науково-дослідної роботи із запропонованої програмою практики тематики; виконання обов'язків помічника класного керівника, проведення виховної роботи у закріпленому за студентом / студенткою класі; участь у роботі методичного семінару, виступ із доповіддю за обраною темою.

Навчальна педагогічна практика «Освітні студії (педагогічний аспект)» передбачає:

- ознайомлення студентів з напрямками, методами, формами організації навчальної та виховної роботи закладу загальної середньої освіти (бесіди з адміністрацією школи, вчителями, класними керівниками; знайомство з організацією та змістом роботи методичних об'єднань учителів української мови і літератури / іноземної мови; класних керівників, вивчення шкільної документації: планів роботи закладу загальної середньої освіти, планів роботи класних керівників, вимог до ведення класного журналу, тематичних і поурочних планів учителів української мови і літератури / іноземної мови, планів роботи гуртків тощо; знайомство з обладнанням навчальних кабінетів);
- відвідування уроків учителів різних предметів і педагогічний аналіз їх;
- роботу студентів на посадах помічників класних керівників у початковій або базовій школі;
- проведення науково-дослідної роботи;
- участь із доповідями у засіданнях методичних семінарів.

До змісту практичної діяльності студента-практиканта II курсу під час навчальної педагогічної практики входить:

а) навчальна робота:

- відвідування уроків учителів із різних предметів;
- проведення педагогічного аналізу відвіданих уроків;

б) позакласна виховна робота:

- спостереження та аналіз окремих видів позакласної роботи, яку проводять учителі школи;
- планування спільно із учителем / класним керівником або з опорою на готові зразки окремих видів індивідуальних, групових і масових форм організації позакласної роботи, які відповідають віковим особливостям школярів;
- підготовка та проведення запланованої позакласної виховної роботи;
- відвідування позакласних заходів, що проводять студенти, та здійснення їх аналізу;

в) дослідницька робота:

- проведення тестування учнів з метою виявлення рівня володіння українською мовою і літературою / іноземною мовою;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором);
- проведення спостережень з метою вивчення та узагальнення досвіду вчителів у викладанні української мови і літератури / іноземної мови, зарубіжної літератури;
- виступи на педагогічних методичних семінарах з підготовленою доповіддю з окремого питання, участь в обговоренні інших питань.

4. Організація діяльності студента-практиканта

Діяльність студента-практиканта здійснюється у кілька етапів.

На **початковому етапі** навчальної педагогічної практики, що триває кілька днів, студент-практикант виконує таку роботу:

1. Бере участь у настановних зборах і в організаційних заходах в Університеті та в школі.
2. Отримує закріплення за певним класом, в якому відбуватиметься навчальна педагогічна практика.
3. Знайомиться з керівництвом школи, класним керівником класу, за яким закріплений, учителями школи, які викладають у цьому класі.
4. Обирає тему наукового психолого-педагогічного дослідження.
5. Складає індивідуальний план роботи, подає його на підпис керівникові практики.

На **основному етапі** навчальної педагогічної практики студент-практикант здійснює таку роботу:

1. Знайомиться з класом, за яким закріплений, вивчає класний журнал, план роботи класного керівника, розклад уроків та іншу документацію.

2. Відвідує не менше п'яти уроків учителів, що викладають у класі, за яким закріплений студент-практикант, бере участь в їх аналізі.

3. Відвідує позакласні заходи, що проводяться в класі, за яким закріплений студент-практикант, в інших класах, за якими закріплені студенти-практиканти академічної групи, або загальношкільні виховні заходи, бере участь в їх аналізі.

4. Веде щоденник практики, в якому нотує враження від відвіданих уроків і виховної роботи в класі / школі.

5. Допомагає класному керівникові у підготовці і проведенні позакласного виховного заходу.

6. Бере участь у роботі методичного семінару і виступає на ньому із доповіддю. Орієнтовні теми семінарів: «Аналізуємо державні стандарти початкової і базової середньої освіти», «Сучасний підручник: який він», «Кращий педагогічний досвід сучасних вчителів-словесників» тощо. Доповідь на останньому має супроводжуватися презентацією досвіду обраного студентом вчителя української мови / літератури, або іноземної мови / зарубіжної літератури.

7. Проводить дослідницьку роботу за темою курсової роботи або за своїм вибором.

На **завершальному етапі** навчальної педагогічної практики студент виконує таку роботу:

1. Готує звітні матеріали з навчальної педагогічної практики, зокрема:
 - звіт про роботу;
 - аналіз одного відвіданого уроку;
 - методичну розробку проведеного виховного заходу з аналізом етапів його підготовки і проведення;
 - звіт про результати проведеного наукового психолого-педагогічного дослідження.
2. Подає звітну документацію керівникові практики для перевірки та оцінювання.
3. Захищає свій звіт з навчальної педагогічної практики на засіданні секції педагогіки.
4. Бере участь у підсумкових заходах з навчальної педагогічної практики: засіданнях «круглого столу», підсумкових конференціях тощо.

!!! Зразки необхідних документів подано у Додатках А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, К, Л.

Головна вимога, що пред'являється до студентів, які працюють над науковими роботами, зокрема й звітами з психолого-педагогічного дослідження, є самостійне і творче їх виконання. Робота не може бути позитивно оціненою, якщо вона складається виключно з цитат, запозичених із статей, монографій, підручників та з мережі Internet.

Звіти не мають містити ознак академічного плагіату або компіляції.

Плагіатом уважається:

- дослівне відтворення тексту, зокрема шляхом перекладу з книг, статей, інтернет-ресурсів чи інших джерел без належного оформлення цитування;

- парафраза – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів і знаків без посилання на джерело;

- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання з різних джерел без унесення в нього змін і посилань на авторів;

- унесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, заміна порядку слів у них тощо) без належного цитування.

Вимоги до академічної доброчесності та порядок її дотримання визначені Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти).

До змісту практичної діяльності студента-практиканта під час навчальної педагогічної практики, що проводиться в умовах дистанційного режиму навчання, входить:

а) навчальна робота:

- відвідування онлайн-уроків учителів з фаху, аналіз їх на групових практичних заняттях із керівником практики;
- самостійне відвідування онлайн-уроків учителів з різних предметів, виокремлення та аналіз найцікавіших методів, прийомів, засобів навчання;
- проведення самостійного педагогічного аналізу одного з відвіданих онлайн-уроків за таким алгоритмом:

- визначте та обґрунтуйте тип уроку;
- занотуйте методи, прийоми, засоби навчання, використані вчителем на кожному з етапів уроку, поміркуйте над їх доцільністю;
- виокреміть і опишіть елементи педагогічної майстерності вчителя, зокрема: *гуманістичну спрямованість, діалогічність; якість мовлення; методичну вправність (зрозумілість пояснень, розмаїття і доцільність завдань тощо); елементи зовнішньої техніки, наявність і коректність*

невербальних засобів комунікації; професійну компетентність (знання матеріалу, вільне володіння ним, захопленість навчальним предметом); особистісні якості (привабливість, щирість, впевненість, почуття гумору, артистизм тощо).

! Аналіз онлайн-уроків є комплексним звітним документом за результатами практики. Студент має обов'язково зазначити теми онлайн-уроків, прізвище учителя, клас, в якому проводиться урок, надати е-посилання на контент.

У першій частині звіту студент-практикант має представити огляд онлайн-уроків учителів з різних предметів (за власним вибором), виокремивши та проаналізувавши найцікавіші методи, прийоми, засоби навчання, використані учителем.

У другій частині звіту студент-практикант має здійснити детальний педагогічний аналіз одного із самостійно відвіданих онлайн-уроків з фаху.

б) позакласна виховна робота:

• підготовка, проведення та аналіз 2 виховних заходів в академічній групі (один виховний захід із проведених аналізується під час заняття, другий – самостійно кожним студентом). Заходи готуються мікрогрупами в складі академічної групи;

План аналізу:

- тема заходу, форма організації, їх відповідність віковим особливостям учнів;
- виховна мета заходу, її чіткість, спрямованість на підвищення вихованості учнів;
- гуманність і демократичність відносин учителя і учнів;
- організованість початку заходу, естетичність його оформлення;
- достовірність, науковість та емоційна насиченість фактичного матеріалу, зв'язок із життям, опора на життєвий досвід учнів;
- доцільність вибору методів, прийомів, засобів виховання;
- увага, зацікавленість, активність учнів;
- наявність елементів дискусії, проблемності;
- раціональне використання наочності, мультимедійних засобів навчання;
- спрямованість заходу на розвиток особистості, загальнолюдських рис, цінностей, підвищення загальнокультурного рівня.

в) дослідницька робота:

• виступи на методичних семінарах з підготовленою доповіддю з окремого питання, участь в обговоренні інших питань.

Тема 1. Аналіз Стандартів початкової і базової середньої освіти [5; 6]

- Визначте структуру стандарту, охарактеризуйте його складники;
- прокоментуйте систему визначених у ньому компетентностей і програмних результатів;
- охарактеризуйте базовий навчальний план, його структурні компоненти. Визначте сутність варіативної частини навчального плану.

Тема 2. Аналіз модельних програм навчальних дисциплін (Українська мова, Українська література, Іноземна мова. Зарубіжна література)

- Охарактеризуйте структуру модельної програми;
- опишіть методи навчання і контролю результатів навчання, що пропонуються тією чи тією модельною програмою;
- виокреміть і прокоментуйте ті завдання, що пропонуються для розвитку креативності учня.

Тема 3. Аналіз сучасних підручників для 5 класу (Українська мова, Українська література, Іноземна мова. Зарубіжна література)

- охарактеризуйте структуру підручника;
- опишіть апарат орієнтування, представлений у підручнику;
- визначте систему завдань різних рівнів пізнавальної активності учнів;
- визначте способи подання нового матеріалу, способи актуалізації опорних знань і чуттєвого досвіду учнів;
- опишіть особливості подання теоретичного матеріалу в підручнику;
- охарактеризуйте якість наочності підручнику, його естетичний складник;
- проаналізуйте якість контенту для розширення світогляду школярів;
- визначте, чим саме сучасний підручник відрізняється від традиційного, за яким, до прикладу, навчалися Ви.

Керівник практики може запропонувати інші актуальні теми для розгляду на методичному семінарі.

Перелік звітної документації студента-практиканта:

- *звіт про роботу;*
- *аналіз онлайн-уроків;*
- *методична розробка виховного заходу (готується як проєкт мікрорупи);*
- *аналіз виховного заходу;*
- *доповідь з обраної теми, її презентація (за наявності).*

5. Оцінювання результатів навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» в умовах навчання в режимі офлайн

За результатами навчальної педагогічної практики студент отримує залік («зараховано» / «не зараховано») та оцінку в 100-бальній шкалі, в системі ЄКТС.

Оцінювання результатів практичної підготовки студента за 100-бальною шкалою здійснюється на *заліку так*:

- а) відвідування уроків учителів і письмовий педагогічний аналіз одного відвіданого уроку – 20 балів;
- б) проведення виховного заходу, його сценарій і аналіз заходу – 30 балів;
- в) проведення наукового психолого-педагогічного дослідження та звіт про його результати – 30 балів;
- г) підготовка доповіді та виступ із нею на методичному семінарі – 20 балів.

Критерії оцінювання результатів навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)»

№ з/п	Показники	Макс. к-сть балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Відвідування уроків учителів і письмовий педагогічний аналіз одного відвіданого уроку	20	- студент відвідав не менше 5 уроків учителів, виконав повний аналіз одного з відвіданих уроків;	18 – 20
			- студент відвідав не менше 5 уроків учителів, якість аналізу відвіданого уроку достатньо висока;	16 – 17
			- студент відвідав не менше 5 уроків учителів, якість аналізу відвіданого уроку достатня;	15
			- студент відвідав не менше 3 – 4 уроків учителів, якість аналізу відвіданого уроку достатня або задовільна;	13 – 14
			- студент відвідав не менше 3 уроків учителів, якість аналізу відвіданого уроку задовільна;	12
			- студент відвідав менше 3 уроків учителів, якість аналізу відвіданого уроку низька;	1 – 11
			- студент не відвідав жодного уроку, не подав аналізу уроку.	0
2.	Проведення виховного заходу, його сценарій і аналіз заходу	30	- якість організації і проведення виховного заходу висока, тема актуалізована з урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто, методи, прийоми, засоби, форма організації виховання адекватні цілям і завданням, віковим особливостям учнів; досягнуто високого рівня активності і самостійності учнів у процесі підготовки і проведення виховного заходу; якість сценарію висока, аналіз проведеного заходу глибокий, самокритичний;	27 – 30
			- виховні функції реалізовані, тема актуалізована з	25 – 26

			<p>урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто, методи, прийоми, засоби, форма організації виховання загалом адекватні цілям і завданням, віковим особливостям учнів; досягнуто достатньо високого рівня активності і самостійності учнів у процесі підготовки і проведення виховного заходу; якість сценарію висока, аналіз проведеного заходу достатньо глибокий, самокритичний;</p> <p>- виховні функції реалізовані, тема актуалізована з</p>	23 – 24
			<p>урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто, методи, прийоми, засоби, форма організації виховання загалом адекватні цілям і завданням, віковим особливостям учнів; досягнуто достатнього рівня активності і самостійності учнів у процесі підготовки і проведення виховного заходу; якість сценарію достатня, в аналізі проведеного заходу не вистачає самокритичності;</p> <p>- функції виховного заходу реалізовані не повністю, недостатньо актуалізована тема заходу з урахуванням вікових особливостей, запитів, інтересів учнів, недостатня відповідність методів, прийомів, засобів, форми організації виховання його цілям, завданням і віковим особливостям учнів; якість сценарію, глибина аналізу проведеного виховного заходу задовільна;</p>	20 – 22
			<p>- функції виховного заходу реалізовані не повністю, недостатньо актуалізована тема заходу з урахуванням вікових особливостей учнів, недостатня відповідність методів, прийомів, засобів, форми організації виховання цілям і завданням заходу; якість сценарію, глибина аналізу проведеного виховного заходу задовільна;</p>	18 – 19
			<p>- функції виховного заходу реалізовані не повністю, недостатньо актуалізована тема заходу з урахуванням вікових особливостей учнів, невідповідність методів, прийомів, засобів, форми організації виховання цілям і завданням заходу; якість сценарію, глибина аналізу проведеного виховного заходу низька або незадовільна;</p> <p>- виховний захід не проведено.</p>	1 – 17 0
3.	Проведення наукового психолого-педагогічного дослідження та звіт про його результати	30	<p>- повна відповідність змісту роботи темі дослідження, методики дослідження адекватні темі, отримані результати систематизовані, наявні авторські висновки, у звіті дотримано вимог щодо технічного й естетичного оформлення та орфографічного стандарту;</p> <p>- актуальність теми дослідження обґрунтована, дослідження виконане на достатньо високому науково-теоретичному й методичному рівні, отримані результати систематизовано, висновки є</p>	27 – 30 25 – 26

			<p>достатньо переконливими у звіті дотримано вимог щодо технічного й естетичного оформлення та орфографічного стандарту;</p> <p>- тему дослідження розкрито, методики дослідження адекватні темі і завданням, науково-теоретичний і методичний рівень його виконання достатній, наявні змістові та помилки в оформленні матеріалів дослідження;</p> <p>- тему дослідження розкрито не повністю, науково-методичний рівень дослідження задовільний, результати дослідження узагальнено недостатньо системно і повно, є зауваження до технічного й естетичного оформлення звіту з науково-дослідної роботи;</p> <p>- тему дослідження розкрито поверхово, науково-методичний рівень дослідження задовільний, результати дослідження узагальнено несистемно і неповно, є суттєві зауваження до технічного й естетичного оформлення звіту з науково-дослідної роботи;</p> <p>- тему дослідження розкрито частково, науково-методичний рівень роботи низький, результати дослідження погано або взагалі не систематизовано, висновки не переконливі або відсутні, є суттєві зауваження до технічного й естетичного оформлення звіту з науково-дослідної роботи;</p> <p>- матеріали дослідження відсутні.</p>	<p>23 – 24</p> <p>20 – 22</p> <p>18 – 19</p> <p>1 – 17</p> <p>0</p>
4.	Підготовка доповіді та виступ із нею на методичному семінарі	20	<p>- зміст роботи повністю відповідає темі і розкриває її, наявні авторські узагальнення і висновки; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;</p> <p>- зміст роботи повністю відповідає темі і розкриває її, авторські узагальнення і висновки виконані на достатньому рівні; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;</p> <p>- зміст роботи відповідає темі, якість авторських узагальнень і висновків достатня; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;</p> <p>- зміст роботи повністю відповідає темі, загалом розкриває її, рівень авторських узагальнень і висновків недостатній; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;</p> <p>- зміст роботи поверхово розкриває її тему, рівень авторських узагальнень і висновків задовільний; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією, яка є неповною;</p>	<p>18 – 20</p> <p>16 – 17</p> <p>15</p> <p>13 – 14</p> <p>12</p>

			- зміст роботи неповністю відповідає темі, частково розкриває її, рівень авторських узагальнень і висновків низький або відсутній; доповідь на методичному семінарі не супроводжується мультимедійною презентацією; - доповідь відсутня або її зміст не відповідає темі.	1 – 11 0
--	--	--	---	-----------------

6. Оцінювання результатів навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» в умовах навчання в дистанційному режимі

За результатами навчальної педагогічної практики студент отримує залік («зараховано» / «не зараховано»), оцінку в 100-бальній шкалі та в системі ЄКТС. Оцінка за залік виставляється за результатами виконання студентом усіх видів роботи, визначених програмою практики, і не передбачає присутність студента на заліку.

У разі невиконання хоча б одного з видів роботи, визначеної програмою практики, студент отримує за практику «не зараховано», 0 балів у 100-бальній шкалі, **FX** – за шкалою ЄКТС.

Оцінювання результатів практичної підготовки студента за 100-бальною шкалою здійснюється на **заліку так**:

- а) звіт про відвідування онлайн-уроків учителів з різних предметів і детальний письмовий педагогічний аналіз одного відвіданого онлайн-уроку – **30** балів;
- б) методична розробка виховного заходу, участь у його проведенні, аналіз виховного заходу – **40** балів;
- в) підготовка доповіді та виступ із нею на методичному семінарі – **30** балів.

Студент-практикант подає зазначені вище документи на останньому тижні практики. У разі порушення терміну подання документів без поважної причини (хвороба тощо, підтвердженої документально), керівник практики **не приймає** звітні матеріали.

Критерії оцінювання результатів навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)»

№ з/п	Показники	Макс. к-сть балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Відвідування онлайн-уроків учителів, письмовий аналіз їх, зокрема	30	- студент відвідав не менше 3 онлайн-уроків учителів, виокремив і проаналізував найцікавіші методи, прийоми, засоби навчання; виконав повний педагогічний аналіз одного з відвіданих онлайн-уроків; - студент відвідав не менше 3 онлайн-уроків	27 – 30 25 – 26

	виокремлення цікавих методів, прийомів, засобів навчання у 3 із них і детальний педагогічний аналіз одного з відвіданих онлайн-уроків		<p>учителів, якість аналізу відвіданих онлайн-уроків достатньо висока;</p> <p>- студент відвідав не менше 3 онлайн-уроків учителів, якість аналізу відвіданих уроків достатня;</p> <p>- студент відвідав не менше 2 онлайн-уроків учителів, якість аналізу відвіданих уроків достатня або задовільна;</p> <p>- студент відвідав не менше 1–2 онлайн-уроків учителів, якість аналізу відвіданих уроків задовільна;</p> <p>- студент відвідав 1 онлайн-урок учителя, якість аналізу відвіданого уроку низька;</p> <p>- студент не відвідав жодного онлайн-уроку, не подав їх аналізу.</p>	<p>23 – 24</p> <p>20 – 22</p> <p>18 – 19</p> <p>1 – 17</p> <p>0</p>
2.	Методична розробка виховного заходу, її якість. Участь у проведенні виховного заходу. Якість аналізу виховного заходу.	40	<p>- якість методичної розробки виховного заходу висока, аналіз проведеного заходу глибокий, самокритичний; якість організації і проведення виховного заходу висока, тема актуалізована з урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто, методи, прийоми, засоби, форма організації виховання адекватні цілям і завданням, віковим особливостям учнів; досягнуто високого рівня активності і самостійності у процесі підготовки і проведення виховного заходу;</p> <p>- якість методичної розробки виховного заходу висока, аналіз проведеного заходу достатньо глибокий, самокритичний; виховні функції реалізовані, тема актуалізована з урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто, методи, прийоми, засоби, форма організації виховання загалом адекватні цілям і завданням, віковим особливостям учнів; досягнуто високого рівня активності і самостійності у процесі підготовки і проведення виховного заходу;</p> <p>- якість методичної розробки виховного заходу достатня, в аналізі проведеного заходу не вистачає самокритичності; виховні функції реалізовані, тема актуалізована з урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто, методи, прийоми, засоби, форма організації виховання загалом адекватні цілям і завданням, віковим особливостям учнів; досягнуто достатнього рівня активності і самостійності у процесі підготовки і проведення виховного заходу;</p> <p>- якість методичної розробки виховного заходу, глибина аналізу проведеного виховного заходу задовільна; функції виховного заходу реалізовані не повністю, недостатньо актуалізована тема заходу з урахуванням вікових особливостей,</p>	<p>36 – 40</p> <p>32 – 35</p> <p>30-31</p> <p>26 – 29</p>

			<p>запитів, інтересів учнів, недостатня відповідність методів, прийомів, засобів, форми організації виховання його цілям, завданням і віковим особливостям учнів;</p> <p>- якість методичної розробки виховного заходу, аналіз проведеного виховного заходу поверховий; не критичний; функції виховного заходу реалізовані не повністю, недостатньо актуалізована тема заходу з урахуванням вікових особливостей учнів, недостатня відповідність методів, прийомів, засобів, форми організації виховання цілям і завданням заходу;</p> <p>- якість методичної розробки виховного заходу, глибина аналізу проведеного виховного заходу низька або незадовільна; функції виховного заходу реалізовані не повністю, недостатньо актуалізована тема заходу з урахуванням вікових особливостей учнів, невідповідність методів, прийомів, засобів, форми організації виховання цілям і завданням заходу;</p> <p>- матеріали відсутні; виховний захід не проведено або студент участі у проведенні виховного заходу не брав.</p>	<p>24 – 25</p> <p>1 – 23</p> <p>0</p>
3.	Підготовка доповіді та виступ із нею на методичному семінарі	30	<p>- зміст роботи повністю відповідає темі і розкриває її, наявні авторські узагальнення і висновки; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;</p> <p>- зміст роботи повністю відповідає темі і розкриває її, авторські узагальнення і висновки виконані на достатньому рівні; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;</p> <p>- зміст роботи відповідає темі, якість авторських узагальнень і висновків достатня; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;</p> <p>- зміст роботи повністю відповідає темі, загалом розкриває її, рівень авторських узагальнень і висновків недостатній; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;</p> <p>- зміст роботи поверхово розкриває її тему, рівень авторських узагальнень і висновків задовільний; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією, яка є неповною;</p> <p>- зміст роботи не повністю відповідає темі, частково розкриває її, рівень авторських узагальнень і висновків низький або відсутній; доповідь на методичному семінарі не супроводжується мультимедійною презентацією;</p>	<p>27 – 30</p> <p>25 – 26</p> <p>23 – 24</p> <p>20 – 22</p> <p>18 – 19</p> <p>1 – 17</p>

			- доповідь відсутня або її зміст не відповідає темі.	0
--	--	--	--	---

Отже, максимальний рейтинговий бал студента-практиканта за результатами навчальної практики становить **100 балів**. Підсумкова оцінка «зараховано» / «не зараховано» та оцінка за шкалою ЄКТС виставляється так:

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види діяльності під час педпрактики	Оцінка ЄКТС	
90 – 100	A	«Зараховано»
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	«Не зараховано»

7. Підбиття підсумків навчальної педагогічної практики

Після закінчення навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)» її керівники зобов'язані:

- керівник навчальної педагогічної практики перевіряє документацію, яку подали студенти, виставляє остаточні оцінки за практику згідно з критеріями оцінювання не пізніше як через 3 дні після її закінчення;
- керівник навчальної педагогічної практики складає звіт про результати практики в академічній групі за затвердженою схемою (Додаток К) і подає його керівникові практики від кафедри не пізніше як через 5 днів після її закінчення;
- відповідальний за проведення педагогічної практики від кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій разом із гарантом і членами проектних груп відповідних освітніх програм проводить опитування студентів-практикантів, керівників практики, представників закладів загальної середньої освіти, узагальнює результати опитування, розробляє (з урахуванням результатів опитування) заходи, спрямовані на підвищення ефективності практичної підготовки майбутніх фахівців;

- керівник практики факультету вивчає та аналізує звіти керівників практики, документацію студентів (вибірково), складає звіт про результати навчальної педагогічної практики і подає його до навчально-методичного відділу.

! *Документи, створені студентами за результатами практики, а також звітні документи керівників практики усіх рівнів зберігаються на випусковій кафедрі педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій до завершення студентами навчання на рівні Бакалавра.*

8. Список літератури

1. *Васянович Г. П.* Педагогічна етика: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2011. 256 с.
2. *Виноградова І.* Класний керівник і розвиток виховної системи класу // Відкритий урок. 2010. № 2. С. 67 – 68.
3. *Газета «Позакласний час»* (містить методичні розробки, сценарії позакласних виховних заходів для учнів 1 – 11 класів різноманітної тематики, а також інші методичні матеріали з питань виховної роботи в закладах загальної середньої освіти).
4. *Гук К. О.* Професійне вдосконалення педагога у контексті концепції «Нова українська школа». URL : <https://naurok.com.ua?stattya-profesijne-vdoskonalennya-pedagoga-u-konteksti-koncepcii-novo-uk>
5. *Державний стандарт початкової освіти*, 2018. URL : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
6. *Державний стандарт базової середньої освіти.* Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. №898. URL : http://osvita.ua/legislation/ser_osv/76886/
7. *Жигір В. І., Чернега О. А.* Професійна педагогіка: навч. посіб. / За ред. М. В. Вачевського. Київ : Вид-во «Кондор». 2012. 336 с.
8. *Журнал «Виховна робота в школі»* (містить методичні розробки, сценарії позакласних виховних заходів для учнів 1 – 11 класів з актуальної тематики, а також методичні матеріали з питань організації виховної роботи в умовах сучасної школи).
9. *Закон України «Про освіту».* URL : www.golos.com.ua/article/294010
10. *Закон України «Про повну загальну середню освіту»* URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>

11. *Концепція* національно-патріотичного виховання дітей та молоді // Інф. зб. та коментарі. Міністерство освіти і науки України. 2015. № 8. С. 87 – 95.
12. *Національна програма* виховання дітей та учнівської молоді в Україні // Освіта України. 2004. 3 грудня.
13. *Нова українська школа: Концептуальні засади* реформування середньої школи. URL : mon.gov.ua/%202016/12/05/Konceptziya.pdf
14. *Основні орієнтири* виховання учнів 1 – 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. URL : <http://www.guon.kiev.ua/?q=node/2479>
15. *Положення* про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти; денна і заочна форми здобуття освіти. URL: <http://surl.li/demgn>
16. *Прокоп І. С., Костащук О. І. Педагогічна пропедевтична практика. Методичні рекомендації.* Чернівці, 2019. 61 с.

Інформаційні ресурси

1. *Державна науково-педагогічна бібліотека* України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. URL : <http://www.library.edu-ua.net/id/485/>
2. *Електронна бібліотека* праць класиків педагогіки. URL : http://www.klex.ru/books/age_psychology/diary.rar
3. *Електронний навчально-методичний посібник* з історії педагогіки. URL : http://www.rsu.edu.ru/files/e-learning/Shetinina_History
4. *Нова українська школа: poradnyk dla vchytelya / Під заг. ред. Н. М. Бібік.* Київ : ТОВ «Вид. дім «Плеяди»», 2017. 206 с. URL : <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>
5. *Педагогічний словник.* URL : <http://enc-dic.com/pedagogics>

9. Схеми та зразки оформлення документації з навчальної педагогічної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)»

ДОДАТОК А

ЗАТВЕРДЖУЮ Керівник практики

(прізвище, ініціали)

(підпис)

«_____» _____ 202__ р.

Індивідуальний план

студента-практиканта _____ групи, факультету _____
Київського національного лінгвістичного університету

(прізвище, ім'я, по батькові)

на період практики з _____ по _____ 202__ р.

ЗЗСО № _____, м. _____, клас _____

Розділ	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Початковий етап практики 1. Участь у настановній конференції, у груповій роботі з керівником практики (вказати прізвище). 2. Знайомство зі школою, директором, заступниками директора, вчителями школи (вказати прізвища). 3. Знайомство з класним керівником (вказати прізвище), ознайомлення з планом роботи класного керівника, порядком ведення класного журналу. 4. Знайомство з учнями класу.		
2.	Основний етап практики 1. Ведення щоденника практики. 2. Ознайомлення із системою навчальної та виховної роботи у школі, класі, за яким закріплений студент. 3. Ознайомлення із системою роботи класного керівника (вказати прізвище, клас). 4. Відвідування уроків вчителів. 5. Відвідування позакласних виховних заходів, які проводять		

3.	<p>вчителі і студенти-практиканти групи (вказати форму організації заходу, тему його, прізвище того, хто проводить захід), аналіз їх.</p> <p>6. Підготовка і проведення позакласного виховного заходу.</p> <p>7. Проведення наукового психолого-педагогічного дослідження на тему: «_____».</p> <p>8. Підготовка доповіді на тему: «_____», виступ із нею на методичному семінарі.</p> <p>Завершальний етап</p> <p>1. Підготовка звіту за результатами практики.</p> <p>2. Підготовка звітної документації з навчальної педагогічної практики.</p> <p>3. Участь у підсумковій конференції з педагогічної практики.</p>		
----	---	--	--

Схема ведення Щоденника психолого-педагогічних спостережень студента-практиканта

Протягом усієї практики студент має вести щоденник психолого-педагогічних спостережень. На першому аркуші щоденника подається така інформація:

Щоденник психолого-педагогічних спостережень	
Студента / студентки _____ групи, факультету _____	
(прізвище, ім'я, по батькові)	
Керівник практики _____	
(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)	
ЗЗСО № _____	Клас _____
Учитель української мови і літератури / іноземної мови / зарубіжної літератури _____	
(прізвище, ініціали)	
Класний керівник _____	
(прізвище, ініціали)	
Терміни практики: з _____ по _____ 202__ р.	

Записи в щоденнику ведуться на розгорнутому аркуші зошита або альбомному форматі аркуша А4 за такою формою:

Дата	Зміст роботи		
Короткий зміст спостережень на уроках, позакласних заходах, бесід зі школярами та вчителями тощо	Фактичний матеріал з психолого-педагогічного дослідження	Поради вчителя, класного керівника, керівника практики та ін.	

Схема аналізу відвіданого уроку

Етап уроку	Зміст етапу	Види навчальної діяльності	Керівництво навчальною діяльністю учнів	Педагогічна майстерність учителя	Результативність уроку	Примітка
	<ul style="list-style-type: none"> -структурування матеріалу; -логіка викладу матеріалу; -наявність плану уроку, дотримання його; -доступність викладу, роз'яснення нових понять; -доказовість і аргументованість; 	<ul style="list-style-type: none"> -шляхи активізації мислення учнів; -залучення додаткових матеріалів; -шляхи роз'яснення найбільш складних питань; -розмаїття методів, прийомів, засобів навчання, зокрема частка репродуктивних, активних та інтерактивних методів 	<ul style="list-style-type: none"> - використання прийомів підтримки уваги (риторичні запитання, педагогічний жарт, ораторські прийоми); -завдання для самостійного опрацювання частини матеріалу за підручником; -можливість для учнів ставити питання протягом уроку 	<ul style="list-style-type: none"> -знання предмета; -емоційність; -голос (сила, тембр, темп); -дикція; -культура мовлення; -зовнішній вигляд учителя; -вміння встановити контакт; -ставлення вчителя до учнів; -ставлення учнів до вчителя 	<ul style="list-style-type: none"> -інформаційна цінність уроку; -досягнення поставлених цілей; -реалізація навчальної, виховної, розвивальної і дослідницької функцій навчання 	

Орієнтовна програма спостереження та аналізу виховного заходу

Дата « ____ » _____ 202__р.

Прізвище та ініціали студента-практиканта _____

Тема виховного заходу _____

Форма, форма організації виховного заходу _____

Клас, у якому проводився виховний захід _____

№ з/п	Методичні вимоги до організації і проведення виховного заходу	Висновки та зауваження
1.	<p>Тема заходу Її актуальність і вмотивованість, відповідність віковим особливостям, запитам та інтересам учнів певного класу. Участь школярів у виборі теми.</p>	
2.	<p>Виховна мета заходу Її чіткість і конкретність, спрямованість на розвиток цінність ставлень школярів, підвищення розвитку вихованості учнів.</p>	
3.	<p>Форма, форма організації проведеного заходу Доцільність вибору визначеної форми та форми організації заходу, її відповідність психофізіологічним особливостям школярів. Врахування можливості залучення до активної участі в заході всіх чи більшості учнів класу.</p>	
4.	<p>Підготовка заходу Наявність і продуманість плану чи програми його підготовки. Участь учнів у плануванні і організації заходу. Конкретність доручень учнів, розуміння ними кінцевої мети заходу, змісту організаторської діяльності в процесі підготовки, їх прав та обов'язків. Рівень активності та самостійності учнів. Створення для підготовки і проведення заходу тимчасового учнівського органу («рада справи», штаб, комітет, робоча група тощо).</p>	
5.	<p>Проведення заходу Гуманність і демократичність взаємовідносин</p>	

<p>6.</p>	<p>педагогів, активу з усіма учасниками заходу. Організованість початку. Естетичність оформлення приміщення і заходу. Змістовність заходу. Достовірність, науковість та емоційна насиченість фактичного матеріалу, зв'язок із життям, опора на життєвий досвід учнів. Доцільність вибору методів і прийомів виховання. Роль педагога у підготовці і проведенні заходу. Увага, зацікавленість, дисциплінованість учнів. Наявність зворотного зв'язку, елементів дискусії, проблемності. Раціональне використання наочності, мультимедійних засобів виховання. Спрямованість заходу на розвиток особистості, загальнолюдських рис, на підвищення загальнокультурного рівня школяра.</p> <p>Загальні висновки</p> <p>Досягнення мети, реалізація розвивальних, виховних, пізнавальних можливостей заходу – його освітньої, орієнтувальної та спрямовуючої функцій. Ставлення учнів до заходу, ступінь їхнього задоволення. Наявність відвертої розмови про хід підготовки і проведення заходу.</p> <p>Що дає захід для розвитку учнів, формування у них:</p> <ul style="list-style-type: none"> • громадянської позиції, власної гідності, морально-вольових якостей, уявлень, відповідальності за свої дії; • естетичних почуттів і смаків; • трудових навичок, шанобливого ставлення до праці; • санітарно-гігієнічних, спортивних навичок тощо. <p>Роль заходу у вихованні в учнів ціннісного ставлення до суспільства і держави, людей, до себе (свого фізичного, психічного, соціального «Я»), до природи, праці, мистецтва.</p>	
-----------	---	--

Темарій дослідницьких завдань для студентів-практикантів

1. За допомогою соціометричних методик, індивідуальних бесід і спостережень визначте психологічний статус учня в класі та ступінь його усвідомлення учнем.
2. За допомогою психологічних тестів, педагогічних спостережень визначте здібності учня до учіння.
3. За допомогою психологічних методик, бесід і спостереження визначте:
 - особливості уваги учня (стійкість, розподіл, переключення, концентрація тощо);
 - сприймання, усвідомлення навчального матеріалу учнем;
 - рівень і характер запам'ятовування учнем;
 - особливості мислення школяра;
 - особливості розвитку уяви учня;
 - рівень самооцінки учнів;
 - мотиви учіння школярів;
 - систему інтересів, запитів учнів;
 - рівень емоційного ставлення до учіння.
4. За допомогою анкетування, тестів, бесід і педагогічних спостережень вивчіть:
 - емоційні реакції учня;
 - емоційно-вольову сферу особистості учня;
 - рівень тривожності підлітка;
 - рівень вихованості школяра;
 - рівень самостійності учня.
5. За допомогою методу незакінченої розповіді, педагогічних спостережень вивчіть ціннісні орієнтації школярів.
6. За допомогою анкетування, виконання контрольних завдань вивчіть уміння школярів працювати з книгою.

Схема звіту про виконання дослідницького завдання

ЗВІТ

**про виконання дослідницького завдання на тему: «_____»,
виконаного студентом / студенткою _____ групи факультету _____
під час навчальної педагогічної практики у _____ класі
ЗЗСО №_____ м. Києва з _____ 202_ р. по _____ 202_ р.**

1. Методика дослідження

(подається методика, за допомогою якої проводилося експериментальне дослідження: анкети, тести, плани педагогічних спостережень, плани бесід, інтерв'ю тощо).

2. Результати дослідження

(подаються отримані дані експериментального застосування методики дослідження у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків тощо).

3. Педагогічні висновки та пропозиції

(дається педагогічна інтерпретація отриманих результатів, формулюються певні висновки і пропозиції).

Схема методичної розробки позакласного виховного заходу, що проводиться державною (українською) мовою

Захід проведено студентом-практикантом _____ групи
_____ факультету

(прізвище, ім'я, по батькові)

в класі _____

«_____» _____ 202__ р.

I. Загальна характеристика заходу

1. Форма проведення (бесіда, диспут, екскурсія тощо).
2. Тема заходу.
3. Місце проведення заходу і його тривалість.
4. Обґрунтування необхідності проведення цього заходу, виходячи з особливостей віку, зацікавленості учнів, рівня їх розвитку та вихованості, можливостей студента-практиканта, умов роботи.
5. Виховна мета.
6. Оформлення виховного заходу (оголошення, відповідне оформлення приміщення тощо).
7. Обладнання (технічні засоби, наочність).
8. Методичне оснащення (використана література, методичні розробки тощо).

II. План підготовки виховного заходу

1. Попередні бесіди з учителем.
2. Виявлення інтересу та можливостей класу, визначення теми виховного заходу та форми його проведення.
3. Створення активу учнів з підготовки та проведення заходу.
4. Оформлення сценарію виховного заходу.

III. План проведення виховного заходу (сценарій)

IV. Аналіз проведеного заходу

Аналіз досягнення цілей заходу за такими критеріями:

- а) рівень зацікавленості учасників проведеним заходом;
- б) рівень і характер активності, відповідальності і самостійності учасників у процесі підготовки та проведення заходу.
- в) рівень емоційного впливу заходу;
- г) адекватність форми організації, змісту та методів, що використовувались при проведенні заходу, цілям і завданням, що були поставлені;
- д) рівень емоційного настрою та психологічні особливості студента-практиканта до проведення наміченого заходу.
- е) аналіз упущень, недоліків. їх причини та шляхи усунення в подальшій роботі.

Схема звіту студента-практиканта

ЗВІТ	
Студента / студентки ___ групи _____ факультету _____	
школа № _____, клас _____	
керівник практики _– _____	

1. Кількісні результати навчальної педагогічної практики:

- а) кількість відвіданих уроків учителів;
- б) кількість відвіданих виховних заходів учителів;
- в) кількість відвіданих виховних заходів студентів-практикантів;
- г) кількість проведених практикантом позакласних виховних заходів.

2. Початковий етап навчальної педагогічної практики:

участь у настановній конференції та груповій бесіді з керівником практики, знайомство з керівництвом школи та вчителями; ознайомлення з планом роботи класного керівника; знайомство з учнями.

3. Основний етап навчальної педагогічної практики:

- ведення щоденника практики, відвідування уроків учителів, аналіз їх, відвідування позакласних виховних заходів вчителів і студентів-практикантів;
- ознайомлення із системою роботи класного керівника, вивчення учнів класу, за яким закріплений студент-практикант, підготовка і проведення позакласного виховного заходу рідною мовою, самоаналіз проведеного заходу, його загальна коротка характеристика;
- проведення науково-дослідної роботи, вивчення літератури з обраної теми, опис спостережень та інших методів наукової роботи; теми виступів на методичному семінарі;
- підготовка доповіді, виступ із нею на методичному семінарі.

4. Завершальний етап практики:

участь (виступи) у підсумковій конференції з навчальної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)».

**Схема звіту керівника
навчальної педагогічної практики
від кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та
інформаційно-комунікаційних технологій**

Керівник практики _____
(ПІБ)

База практики (заклад загальної середньої освіти) _____
(найменування)

Академічна група, факультет, освітня програма _____
(найменування)

1. Організаційна робота керівника практики щодо її проведення (початок, хід, завершення практики).
2. Форми організації роботи керівника практики зі студентами.
3. Загальна характеристика психолого-педагогічної підготовки студентів.
4. Позакласна виховна робота (тематика заходів, кращі з них, прізвища студентів).
5. Тематика методичних семінарів (прізвища студентів, які брали активну участь у них, теми їхніх доповідей).
6. Науково-дослідницька робота студентів-практикантів (актуальність тематики, ефективність, якість проведених досліджень, їх результативність).
7. Кращі та недостатньо підготовлені студенти.
8. Прізвища студентів, які не виконали повним обсягом програму практики (зазначити причини).
9. Пропозиції щодо вдосконалення навчальної практики «Освітні студії (педагогічний аспект)».